

**Adaptarea în adolescență: Rolul longitudinal al dimensiunilor personale și
parentale ale identității și perfecționismului**

(Cod proiect PN-II-RU-TE-2014-4-106, Nr. Contract 287/01.10.2015)

Decembrie 2015

În aceasta etapa a proiectului ne-am centrat pe două obiective, conform cererii de finanțare: (1) proiectarea design-ului longitudinal de cercetare pentru investigarea impactului identității și perfecționismului asupra adaptării școlare și vocaționale în adolescență și (2) implementarea cercetării longitudinale (N = 700), prin valul 1 de colectare de date (obiectiv parțial atins în 2015, care va continua în 2016).

OBIECTIVUL 1: Proiectarea design-ului longitudinal de cercetare pentru investigarea impactului identității și perfecționismului asupra adaptării școlare și vocaționale în adolescență

1.1. Operaționalizarea variabilelor incluse în studiu, ținând cont de limitele cercetărilor existente

Pornind de la obiectivele studiului longitudinal, echipa proiectului a realizat o analiză a literaturii de specialitate pentru variabilele vizate. Au fost extrase din bazele de date (ex. Scopus, Web of Science) articole de cercetare, de validare a instrumentelor, precum și metaanalize pentru constructele investigate. Pe baza acestor informații s-a întocmit un raport privind cele mai robuste instrumente pentru grupele de vârstă vizate în proiect, precum și pentru caracteristicile culturale și educaționale din România.

1.2. Realizarea unui studiu metodologic pilot pentru testarea proprietăților psihometrice a instrumentelor care nu au fost utilizate anterior pe tineri români

În urma analizei literaturii de specialitate au fost selectate instrumentele detaliate în Tabelul 1.

Tabelul 1. Descrierea instrumentelor testate

Construct investigat	Instrument	Descriere/ proprietăți psihometrice
Dimensiuni parentale	Child Report of Parent Behavior Inventory (CRPBI; Schaefer, 1965; Schludermann & Schludermann, 1988; Soenens, Vansteenkiste, Luyckx, & Goossens, 2006).	-7 itemi, 1 scală: receptivitatea/suportul parental ($\alpha = .79$)
	Autonomy Support Scale of the Perceptions of Parents Scale (POPS; Grolnick, Ryan, & Deci, 1991; Soenens et al., 2006; Soenens, Park, Vansteenkiste, & Mouratidis, 2012).	-7 itemi, 1 scală: încurajarea autonomiei ($\alpha = .72 - .80$)
	Parental Expectations for Behavior Scale and Parental Monitoring of Behavior Scale from the Parental Regulation	-16 itemi, 2 scale: așteptări legate de realizarea comportamentului (8 itemi); monitorizarea comportamentului (8 itemi); $\alpha = .82$ pentru comportamentul

	Scale – Youth Self-Report (PRS – YSR; Barber, 2002; Soenens et al., 2006).	perceput al tatălui, $\alpha = .83$ pentru comportamentul perceput al mamei
	Psychological Control Scale – Youth Self-Report (PCS-YSR; Barber, 1996; Soenens, Vansteenkiste, Smits, Lowet, & Goossens, 2007)	-8 itemi, 1 scală: control psihologic ($\alpha = .72 - .86$)
	Frost Multidimensional Perfectionism Scale (FMPS, Frost, Marten, Lahart, & Rosenblate, 1990; Stoeber, 1998)	-9 itemi, 2 scale: expectanțe parentale (5 itemi, $\alpha = .88$); criticism parental (4 itemi, $\alpha = .81$)
	Parental Career-Related Behaviors (PCRB, Dietrich & Kracke, 2009)	- 15 itemi, 3 scale: suport (5 itemi, $\alpha = .93$ pentru fete, $\alpha = .84$ pentru băieți); interferență (5 itemi, $\alpha = .72$ pentru fete, $\alpha = .78$ pentru băieți); lipsa implicării (5 itemi, $\alpha = .68$ pentru fete, $\alpha = .75$ pentru băieți)
Procese identitare	Dimensions of Identity Development Scale (DIDS, Luyckx et al., 2008)	- 25 itemi, 5 scale: asumarea angajamentului, (5 itemi, $\alpha = .86$); identificarea cu angajamentul asumat (5 itemi, $\alpha = .83$); explorarea în adâncime (5 itemi, $\alpha = .80$); explorarea pe orizontală (5 itemi, $\alpha = .86$); explorarea ruminativă (5 itemi, $\alpha = .85$)
	Utrecht Management of Identity Commitments Scale (UMICS, Crocetti, Rubini, & Meeus, 2008)	- 13 itemi, 3 scale: angajament educational (5 itemi, $\alpha = .89$); explorare în adâncime a angajamentului educațional (5 itemi, $\alpha = .84$); reconsiderarea angajamentului educațional (3 itemi, $\alpha = .86$)
Perfecționism	Child–Adolescent Perfectionism Scale (CAPS; Flett, Hewitt, Boucher, Davidson, & Munro, 2000)	- 22 itemi, 2 scale: perfectionism orientat spre sine (12 itemi, $\alpha = .85$), perfectionism prescris social (10 itemi, $\alpha = .86$)
	Perfectionistic Self-Presentation Scale-Junior Form (PSPS-Jr; Hewitt et al., 2011)	- 18 itemi, 3 scale: auto-promovare perfecționistă (8 itemi, $\alpha = .90$), neafișarea imperfecțiunilor (6 itemi, $\alpha = .73$), ascunderea imperfecțiunilor (4 itemi, $\alpha = .60$).
	Other-oriented perfectionism (Stoeber, in prep.)	-5 itemi
Adaptare școlară și vocațională	School Engagement Measure (SEM; Fredricks, Blumenfeld, Friedel, & Paris, 2005)	-19 itemi, 3 scale: implicare comportamentală (5 itemi); implicare emoțională (6 itemi); implicare cognitivă

		(8 items); $\alpha = .65-.88$
	Career-Adapt Abilities Scale– International Form (CAAS International Form, Savickas & Porfeli, 2012)	-24 itemi, 4 scale: preocupare (6 itemi, $\alpha = .83$); încredere (6 itemi, $\alpha = .85$); curiozitate (6 itemi, $\alpha = .79$); control (6 itemi, $\alpha = .74$).

1.3. Selectarea școlilor care vor fi incluse în studiu pe criterii de: echilibru la nivel de gen; mediu rural versus urban; nivelul socio-economic al zonei; profilul școlii (teoretic versus vocațional); distribuția egală pe nivel educațional (de la clasa a VI-a la clasa a XII-a).

Pe baza acestor criterii, au fost selectate trei școli pentru a fi incluse în studiu. Din fiecare școală au fost selectate câte 12 clase, câte două clase pe nivel (de la clasa a VI-a la clasa a XII-a).

1.4. Obținerea acordurilor din partea inspectoratelor școlare, a școlilor, a părinților și din partea elevilor.

Într-o primă etapă am înaintat câte o cerere către inspectoratele școlare pentru desfășurarea studiului în școlile selectate. Cererile i-au fost atașate descrierea proiectului de cercetare și etapele acestuia. După primirea acordului din partea inspectoratelor școlare, am solicitat și am obținut acordul școlilor, al părinților și al elevilor pentru implicarea în studiu a celor din urmă.

1.5. Realizarea unui studiu pilot pentru rafinarea instrumentelor pe baza rezultatelor studiului pilot metodologic.

Instrumentele utilizate în studiu au fost traduse folosind procedura recomandată de Brislin (1986) și utilizate într-un studiu pilot ($N = 10$ adolescenți) pentru rafinarea și adaptarea lor pentru populația românească.

OBIECTIVUL 2: Implementarea cercetării longitudinale ($N = 700$), prin valul 1 de colectare de date (obiectiv parțial atins în 2015, care va continua în 2016)

2.1. Pregătirea materialelor pentru cele trei etape de colectare a datelor (ex., printarea materialelor, distribuirea acordurilor parentale, distribuirea consimțământului informat elevilor)

2.2. Pregătirea operatorilor de cercetare

În scopul pregătirii materialelor pentru colectarea datelor, după elaborarea instrumentelor și a documentelor administrative, drd. Eleonora Ioana Pop a efectuat procedura de selecție a asistenților de cercetare voluntari. Am trimis anunțuri între studenții din ani terminali și masteranzii din cadrul Departamentului de Psihologie al Facultății de Psihologie și Științe ale Educației. Au fost selectați 12 operatori de cercetare.

În scopul instruirii operatorilor, au fost realizate trei întâlniri în care aceștia au fost familiarizați cu obiectivul proiectului și planul de lucru. Astfel, în prima întâlnire, acestora li s-a prezentat chestionarul ce urma a fi aplicat, acordul pentru părinți și cel pentru elevi, precum și protocoalele de colaborare.

În cea de a doua întâlnire, aceștia au fost învățați să utilizeze aparatura de multiplicare a materialelor și au putut pune întrebări legate de materialele anterior prezentate. Apoi a fost realizată planificarea multiplicării materialelor (acord parental, consimțământ informat și multiplicare, capsare chestionare, introducere în plicuri). Aceștia au fost monitorizați pe tot parcursul multiplicării materialelor.

În cea de a treia întâlnire s-a realizat programul pe școli, clase și au fost împărțite materialele multiplicare anterior. Tot în această întâlnire, li s-a prezentat protocolul cu instrucțiunile pentru desfășurarea orelor de colectare a datelor pe care l-au primit și în format printat. Acesta conținea instrucțiuni legate de: (a) modalitatea în care să se prezinte elevilor și profesorilor, (b) cum să prezinte proiectul de cercetare, (c) sublinierea caracterului anonim și confidențial al informațiilor oferite de participanți, (d) importanța completării întregului chestionar, (e) cererea refuzurilor venite din partea părinților sau a elevilor, (f) prezentarea chestionarului, (g) caracterul voluntar al completării chestionarului și desfășurarea de alte activități în timpul orei în cazul refuzului.

În etapa următoare, s-a mers împreună cu asistenții de cercetare voluntari în școli pentru a distribui acordurile parentale și a consimțământului informat elevilor.

2.3. Colectarea datelor: valul unu (T1)

La valul 1 (T1) de colectare a datelor, până în prezent, eșantionul este format din 735 elevi dintre care 44% sunt băieți și 56% fete (Figura 1).

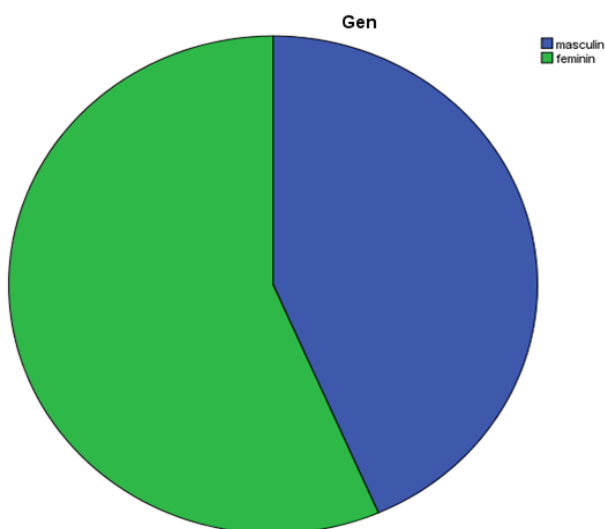

Figura 1. Distribuția pe gen

Au fost colectate chestionare în proporție de 81% din mediul urban și 19% din mediul rural. În privința statutului economic, după cum se poate vedea din Figura 2, 55% din elevi au raportat un nivel mediu, 31% peste nivelul mediu, 9% un nivel ridicat și 6% au declarat că nivelul lor economic este fie sub medie, fie redus. Aceștia au provenit în proporție de 80% din școli cu profil teoretic și 20% din școli cu profil vocațional (tehnic).

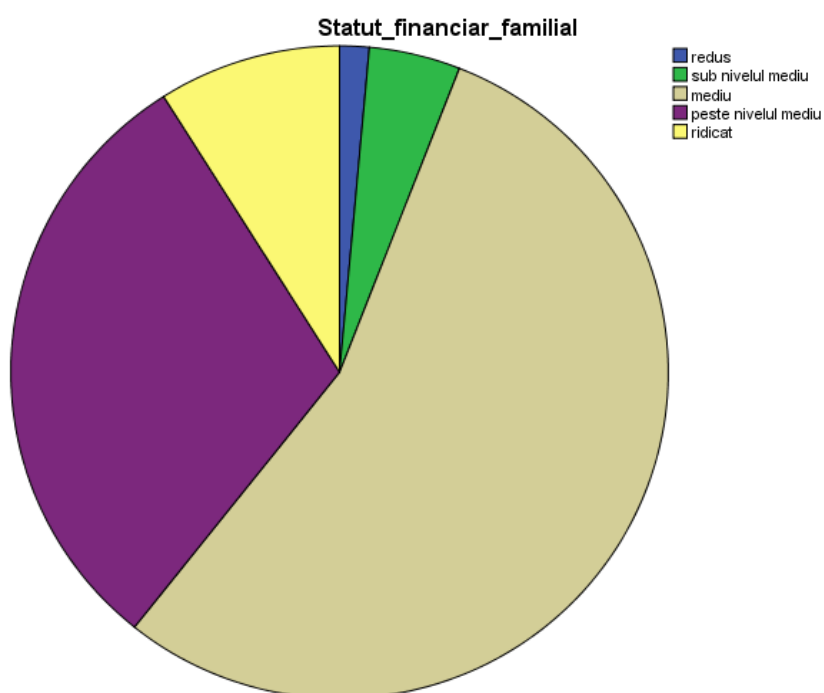

Figura 2. Distribuția în funcție de statutul financiar

După cum se poate observa în tabelul de mai jos, distribuția pe niveluri de școlarizare (clasele a 6-a – a 12-a este una aproximativ egală), 40% fiind de nivel gimnazial (clasele 6-8) și 60% de nivel liceal (clasele 9-12). Această eșantionare eterogenă a adolescenților ne va permite surprinderea caracteristicilor specifice adolescenței timpurii, de mijloc și a adolescenței târzii și a posibilelor diferențe dintre aceste etape ale adolescenței pentru variabilele investigate în studiu.

Tabelul 2.

Distribuția participanților în funcție de nivelul educațional

	Clasa	Frecvența	Procent	Procent valid	Procent cumulativ
Nivel educațional	6	109	14.8	14.8	14.8
	7	87	11.8	11.8	26.7
	8	94	12.8	12.8	39.5
	9	134	18.2	18.2	57.7
	10	104	14.1	14.1	71.8
	11	116	15.8	15.8	87.6
	12	91	12.4	12.4	100.0

Bibliografie selectivă

- Crocetti E., Ciecuch, J., Gao, C-H, Klimstra, T., Lin, C.-L., Matos, P. M, Morsünbül, Ü., Negru, O., Sugimura, K., Zimmermann, G., Meeus' W. (in press). National and gender measurement invariance of the Utrecht-Management of Identity Commitments Scale (U-MICS): A ten-nation cross-cultural study. *Assessment*.
- Flett, G. L., Hewitt, P. L., Boucher, D. J., Davidson, L. A., & Munro, Y. (2000). *The Child-Adolescent Perfectionism Scale: Development, validation, and association with adjustment*. Unpublished manuscript, Department of Psychology, University of British Columbia.
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., Friedel, J., & Paris, A. (2005). School engagement. In K. A. Moore & L. H. Lippman (Eds.), *What do children need to flourish? Conceptualizing and measuring indicators of positive development*: (pp. 305–321). New York: Kluwer Academic/Plenum Press.
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, *14*, 449–468.
- Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (2004). *Multidimensional Perfectionism Scale (MPS): Technical manual*. Toronto, Canada: Multi-Health Systems.
- Luyckx, K., Goossens, L., Soenens, B. (2006). A developmental contextual perspective on identity construction in emerging adulthood: Change dynamics in commitment formation and commitment evaluation. *Developmental Psychology*, *42*, pag. 366–380.
- Luyckx, K., Soenens, B., Goossens, L., Beckx, K., & Wouters, S. (2008). Identity exploration and commitment in late adolescence: Correlates of perfectionism and mediating mechanisms on the pathway to well-being. *Journal of Social and Clinical Psychology*, *27*, 336-361.
- Luyckx, K., Soenens, B., Vansteenkiste, M., Goossens, L., & Berzonsky, M. (2007). Parental psychological control and dimensions of identity formation in emerging adulthood. *Journal of Family Psychology*, *21*, 546-550.
- Meeus, W. (2011). The study of adolescent identity formation 2000–2010: A review of longitudinal research. *Journal of Research on Adolescence*, *21*, 75-94.
- Meeus, W., van de Schoot, R, Keijsers, L., Schwartz, S. J., Branje, S. (2010). On the Progression and Stability of Adolescent Identity Formation: A Five-Wave Longitudinal Study in Early-to-Middle and Middle-to-Late Adolescence. *Child Development*, *81*, 1565–1581.
- Savickas, M. L., & Porfeli, E. J. (2012). Career Adapt-Abilities Scale: Construction, reliability, and measurement equivalence across 13 countries. *Journal of Vocational Behavior*, *80*, 661-673.
- Soenens, B., Luyckx, K., Vansteenkiste, M., Luyten, P., Duriez, B., & Goossens, L. (2008). Maladaptive perfectionism as an intervening variable between psychological control and adolescent depressive symptoms: A three-wave longitudinal study. *Journal of Family Psychology*, *22*, 465–474.

- Soenens, B., Vansteenkiste, M., Luyckx, K., & Goossens, L. (2006). Parenting and adolescent problem behaviors: An integrated model with adolescent self-disclosure and perceived parental knowledge as intervening variables. *Developmental Psychology, 42*, 305-318.
- Stoeber, J. (2014). How other-oriented perfectionism differs from self-oriented and socially prescribed perfectionism. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, 36*, 329-338.
- Stoeber, J., & Childs, J. H. (2011). Perfectionism. In R. J. R. Levesque (Ed.), *Encyclopedia of Adolescence* (pp. 2053–2059). New York: Springer.
- Stoeber, J., & Rambow, A. (2007). Perfectionism in adolescent school students: Relations with motivation, achievement, and wellbeing. *Personality and Individual Differences, 42*, 1379–1389.